

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. П. ДРАГОМАНОВА
ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧЕГО МИСТЕЦТВА

Пояснювальна записка

до дипломного проекту
бакалавра
на тему

ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ «ЦВІТ ПАПОРОТІ» ТА МЕТОДИ
ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ДЕКОРАТИВНОГО МАЛЮВАННЯ У
ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

*Текст містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне
джерело*

Виконав: студент 4 курсу, групи 40 ом
напряму підготовки (спеціальності)
023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
Чернявська Анастасія Олександрівна

Керівник: Труш В. М., старший викладач
кафедри образотворчого мистецтва
Національного педагогічного
університету
Імені М.П.Драгоманова

Рецензент Цебенко Л. І., старший викладач
Кафедри образотворчого мистецтва
Національного педагогічного
університету
імені М. П. Драгоманова

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. П. ДРАГОМАНОВА

Факультет педагогіки і психології

Кафедра образотворчого мистецтва

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр

Напрямок підготовки 02 Культура і мистецтво

Спеціальність 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри
професор Шевнюк О.Л.
“ ___ ” **29 жовтня** 20 **20** року

ЗАВДАННЯ
НА ДИПЛОМНИЙ ПРОЕКТ СТУДЕНТУ

Чернявська А.О. _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи (проекту) Декоративна композиція «Цвіт папороті» та методи проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах

Керівник роботи (проекту) Труш В.М. страший викладач

_____, (прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені наказом від “ ___ ” **29 жовтня** 20 **20** року № **2**

2. Строк подання студентом роботи (проекту) **30 квітня 20 20 року**
3. Вихідні дані до роботи (проекту) Створити самобутню декоративну композицію та розробити методи проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити)_ - конкретизувати сутність поняття «декоративне малювання»;

- виявити вплив декоративного малювання на розвиток художнього смаку дитини; систематизувати методи організації занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах;

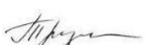
- проаналізувати художній пошук та створення декоративної композиції «Цвіт папороті».

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень)

Ляне полотно 100х70, олійні фарби, розчинник.

2

6. Консультанти розділів роботи (проекту)

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Труш В.М. старший викладач кафедри образотворчого мистецтва	10.2019	10.2019
2	Труш В.М. старший викладач кафедри образотворчого мистецтва	04.2020	04.2020

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи (проекту)	Примітка
1.	Затвердження теми дипломного проекту	жовтень	викон.
2.	Збір теоретичного, практичного та творчого матеріалу до дипломного проекту	жовтень-листопад	викон.
3.	Затвердження ескізів дипломного проекту	листопад	викон.
4.	Творча робота над дипломним проектом	листопад-березень	викон.
5.	Формулювання висновків дипломного проекту	квітень	викон.
6.	Попередній захист проекту	квітень	викон.

7. Дата видачі завдання **2 вересня 2019 р.**

Студент_ _____ Чернявська А.О. _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи (проекту) _____ _____ Труш В.М. старший викл
_____ (підпис) (прізвище та ініціали, науковий ступінь, вчене звання)

Примітки:

1. *Форму призначено для видачі завдання студенту на виконання дипломної роботи (проекту) і контролю за ходом роботи з боку кафедри і директора інституту (декана факультету).*
2. *Розробляється керівником дипломної роботи (проекту). Видається кафедрою.*
3. *Формат бланка А4 (210 × 297 мм), 2 сторінки*

НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені М. П. ДРАГОМАНОВА

ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ

Направляється студент Чернявська А.О.
(прізвище та ініціали)

до захисту дипломної роботи (проекту)
за напрямом підготовки 02 Культура і мистецтво
спеціальністю 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація
на тему: Декоративна композиція «Цвіт папороті» та методи проведення
занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах

Дипломний проект і рецензія додаються.

Декан Факультету проф.Олефіренко Т.О.

(підпис)

Довідка про успішність

Чернявська А.О.

(прізвище та ініціали студента)

за період навчання на факультеті педагогіки та психології з 2016 року до
2020 року повністю виконав навчальний план за напрямом підготовки,
спеціальністю з таким розподілом оцінок за:

національною шкалою: відмінно 40,5 %, добре 57,1 %, задовільно 2,4 %;
шкалою ECTS: A 40,5 %; B 42,9 %; C 14,3 %; D 0 %; E 2,4 %.

Секретар факультету

 Адамченко С.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок керівника дипломної роботи (проекту)

Студент (ка)

_ Чернявська А.О. створила завершений мистецький твір – декоративну композицію «Цвіт папороті», який підтверджує професійне володіння дипломанткою технікою олійного живопису, її вміння будувати композицію, знання академічних основ анатомічної побудови фігури, колористики.

Керівник роботи (проекту) _Труш В.М.

(підпис)

“_25_”травня

Висновок кафедри про дипломну роботу (проект)

Дипломний проект розглянуто.

Студент _Чернявська А.О._____

(прізвище та ініціали)

допускається до захисту даного проекту в Державній екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри

образотворчого мистецтва професор О.Л.Шевнюк

Примітки:

1. Зазначаються дані щодо навчальних досягнень студента за період навчання у вищому навчальному закладі, висновок керівника дипломної роботи (проекту) та висновок кафедри про дипломну роботу (проект).
2. Формат бланка А5 (148 210 мм), 2 сторінки.

ВІДГУК НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Чернявської Анастасії Олександрівни

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

Зі спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація

ОКР бакалавр

Тема дипломної роботи Декоративна композиція «Цвіт папороті» та методи проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах

Матеріали полотно, олія

1. Актуальність теми Питання навчання учнів позашкільних закладів освіти декоративному живопису є досить актуальним в сучасних реаліях, що пов'язано з недостатньо розробленим методичним інструментарієм. Оновлення та розширення методів проведення занять з декоративного малювання стало провідним завданням кваліфікаційної роботи дипломантки.

2. Позитивні якості роботи Під час роботи над дипломним проектом Чернявська А.О. створила завершений мистецький твір – декоративну композицію «Цвіт папороті», який підтверджує професійне володіння дипломанткою технікою олійного живопису, її вміння будувати композицію на основі узагальнених та гармонійно поєднаних декоративних площин, знання академічних основ анатомічної побудови фігури, колористики. Було також досліджено вітчизняну та світову мистецьку спадщину за обраною темою.

3. Практична цінність висновків і рекомендацій У методичній частині кваліфікаційної роботи дипломантка розглянула мету, зміст та методи навчання декоративному живопису у позашкільних навчальних закладах, запропонувала ефективні прийоми та методи ознайомлення учнів різних вікових категорій та навичок з декоративним мистецтвом, формування у них образного мислення та вміння відобразити його в кольорі у процесі малювання. Представлені навчальні форми, методи і завдання є інноваційними, змістовними. Запропонована авторська методика, що спирається на ґрунтовні дослідження сучасних науковців-практиків, була перевірена під час занять з учнями та апробована на всеукраїнській студентській конференції.

4. Наявність недоліків У творчій частині кваліфікаційної роботи існують незначні та несуттєві недоліки в кольоровому співвідношенні окремих деталей декоративної композиції. Проте ці незначні недоліки не є суттєвими й не впливають на загальне позитивне враження від роботи.

4. Загальна оцінка роботи Кваліфікаційна робота заслуговує відмінної оцінки

Науковий керівник Старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Національного Педагогічного Університету імені М. П. Драгоманова

(підпис)

Труш Володимир Миколайович
(прізвище, ініціали)

« 19 » травня 2020 р.

РЕЦЕНЗІЯ НА ДИПЛОМНУ РОБОТУ

Чернявської Анастасії Олександрівни

(Прізвище, ім'я, по-батькові)

Зі спеціальності **023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація**

ОКР **бакалавр**

Тема дипломної роботи:

ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ «ЦВІТ ПАПОРОТІ» ТА МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ДЕКОРАТИВНОГО МАЛЮВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

1. Висновок про ступінь відповідності виконаної роботи дипломній кваліфікації і профільюючій спеціальності

Робота виконана на достатньому фаховому рівні і відповідає рівню кваліфікації бакалавра з профільюючої спеціальності «023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

2. Перелік позитивних якостей роботи (з виділенням елементів творчості)

У науково-практичній роботі розроблено та обґрунтовано методичні засади організації навчально-виховної діяльності з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах.

Виконано великий обсяг підготовчої роботи, що дозволило зробити відповідні практичні та теоретичні висновки щодо художніх і технологічних її аспектів.

У практичній роботі дипломантка раціонально організувала простір полотна, побудувала виразну композицію, знайшла доречний образотворчий стиль та манеру виконання. Взятиши за основу композиції графічно переосмислений образ, вибравши ненав'язливий колорит, студентка створила самобутню роботу, що може прикрасити будь-який інтер'єр.

Знання та досвід, отримані в процесі виконання дипломного проекту, поза сумнівом знадобляться в роботі майбутньому педагогу і художнику.

3. Перелік основних недоліків роботи

Серед недоліків теоретичної роботи можна назвати незначні синтаксичні і стилістичні помилки. В практичній роботі спрощена кольорова гама. Зауваження не суттєві і не впливають на загальне позитивне сприйняття.

4. Загальна оцінка роботи *Робота виконана на достатньому рівні і заслуговує позитивної оцінки.*

5. Висновок про можливість присвоєння випускнику кваліфікації

Бакалаврська робота Чернявської Анастасії «ДЕКОРАТИВНА КОМПОЗИЦІЯ «ЦВІТ ПАПОРОТІ» ТА МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ДЕКОРАТИВНОГО МАЛЮВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ» може бути представленою до захисту, а студентка заслуговує присвоєння освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр».

Рецензент

Цебенко Л.І.

Старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

(вказати вчений ступінь, наукове звання, посада та місце роботи)

« 19 » травня 2020 р.

Довідка

про результати антиплагіатної перевірки бакалаврської роботи

Комісією з академічної етики кафедри образотворчого мистецтва Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова здійснено перевірку бакалаврської роботи на тему:

Композиція «Цвіт папороті» та методика проведення занять з декоративного живопису в позашкільних навчальних закладах

Тема бакалаврської роботи затверджена на засіданні Вченої ради факультету педагогіки і психології, протокол №2 від 29 жовтня 2019р.

студентки (та) 4 курсу спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація щодо дотримання норм академічної етики.

ППП студента _____ Чернявська А. _____

За результатами аналізу роботи та аналізу звіту подібності, який було згенеровано системою виявлення збігів/ідентичності/схожості компанії UNICHECK, комісія дійшла до наступного висновку (*вибрати один з варіантів*):

- 1) Комісією *не виявлено* академічного плагіату. Дана бакалаврська робота може бути допущена до захисту на засіданні Екзаменаційної Комісії.
- 2) **Комісією частково виявлений (4%) академічний плагіат, а саме порушення процедури цитування наукових джерел. Дана бакалаврська робота може бути допущена до захисту на засіданні Екзаменаційної Комісії.**
- 3) Комісією виявлено академічний плагіат (обґрунтування факту академічного плагіату додається). Дана бакалаврська робота не може бути допущена до захисту на засіданні Екзаменаційної Комісії.
- 4) Інше

Голова комісії

Секретар комісії

Шевнюк О.Л.

Сова О.С.

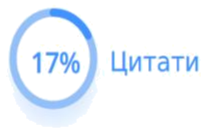
Дата 14 травня 2020 р.

Cherniavska_diplom_2020

Завантажено: 05/17/2020 | Перевірено: 05/17/2020

● Matches ● Цитата ● Використані джерела ● Заміна символів

Matches

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕКОРАТИВНОГО МАЛЮВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	7
1.1 Декоративне малювання як засіб розвитку художнього смаку дитини	7
1.2. Аналіз художнього пошуку та процес створення авторської декоративної композиції «Цвіт папороті»	11
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДЕКОРАТИВНОГО МАЛЮВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ	16
2.1. Зміст і методи проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах	16
2.2. Мета і форми ознайомлення учнів з декоративним малюванням у позашкільних навчальних закладах.	21
ВИСНОВКИ	30
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	32
ДОДАТОК	34

ВСТУП

Актуальність теми. Питання щодо розробки методик проведення занять декоративного малювання у позашкільних закладах освіти є досить актуальним у сучасних реаліях. Педагогічна цінність ознайомлення молоді з декоративним, народним і прикладним мистецтвом пояснюється низкою причин: твори таких видів мистецтва допомагають виховувати у дитині культурне сприйняття матеріального світу, розвивають відчуття етнічної приналежності та зв'язку поколінь. Декоративне мистецтво сприяє формуванню естетичного погляду на дійсність, допомагає ширше пізнати художньо-виразні засоби образотворчого мистецтва.

Декоративне малювання формує в учнів художній смак завдячуючи поєднанню у собі засобів виразності характерних для багатьох зображальних видів мистецтва – скульптури, графіки, живопису тощо. Людина яка розвиває художнє бачення має змогу розуміти та оцінювати єдність предметів, відчувати розвиток та видозміну мистецтва за естетичними критеріями від плінних часів до сьогодення.

Методики проведення занять з декоративного малювання націлені на зацікавлення дітей будуються не тільки образотворчістю, а загалом на вивченні мистецтва, його надбань, можливостей, різноманітних технік, засобів і прийомів. Образотворче мистецтво відіграє неабияку роль у формуванні та розвитку особистості. Адже, беззаперечний факт, що перший спосіб вираження своїх почуттів і емоцій дитина знаходить у малюванні. Саме тому виразність дитячих малюнків стала предметом дослідження мистецтвознавців, психологів і педагогів.

У педагогіці низка досліджень присвячених навчанню образотворчого мистецтва. Зокрема це питання розглядається у працях Ш. Амонашвілі, Л. Виготського, І. Демченко, Д. Ельконіна, Т. Кара-Васильєвої, В. Кардашова, О. Красовської, І. Палацюк, О. Савченко, В. Сухомлинського та інших, де науковці досліджували різні аспекти навчання учнів малюнку та

живопису засобами декоративного мистецтва у шкільній та позашкільній освіті.

Педагогічні сили у позашкільних навчальних закладах спрямовані на виховання творчості особистості, розвиток юнацьких здібностей невинно продовжується не тільки заради власних цілей, але й суспільних інтересів загалом. Позашкільне виховання має забезпечити можливість кожній дитині всебічно розвивати здібності та захоплення.

У процесі опрацювання мистецтвознавчої, педагогічної та методичної літератури за темою дослідження, а саме навчання декоративного малювання, виявлено, що науковці наголошують на необхідності розвитку художнього смаку у процесі виховання та становлення особистості сучасного учня. Саме позашкільна освіта створює умови для формування креативності дитини, заохочує вихованців розвивати своє бачення світу, розкриває творчий потенціал, розвиває та розширює мистецькі знання, вміння й навички.

Мета дослідження – запропонувати та обґрунтувати методику проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах.

Завдання дослідження:

- конкретизувати сутність поняття «декоративне малювання»;
- виявити вплив декоративного малювання на розвиток художнього смаку дитини;
- систематизувати методи організації занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах;
- проаналізувати художній пошук та створення декоративної композиції «Цвіт папороті».

Об'єкт дослідження – навчання декоративного малювання учнів позашкільних навчальних закладах.

Предмет дослідження – методика проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах.

Для подолання поставлених задач були використані такі теоретичні та емпіричні методи: аналітичний – для вивчення мистецтвознавчої, психолого-педагогічної, методичної літератури з питань дослідження; систематизація та класифікація – для визначення сутності та змісту поняття декоративного малювання; системно-структурний – для виявлення структури методів навчання учнів декоративного малювання; моделювання – для конструювання методики проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах; спостереження, аналіз творчих робіт – для виявлення ефективності запропонованих практичних завдань з декоративного малювання на розвиток творчого потенціалу учнів.

Наукова новизна одержаних результатів:

- виявлено вплив декоративного малювання на розвиток художнього смаку дитини
- уперше систематизувати методи організації занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах
- створений аналіз декоративних композицій
- проаналізовано художній пошук для створення декоративної композиції «Цвіт папороті»
- конкретизовано сутність поняття декоративне малювання;
- подальшого розвитку набули уявлення про вплив декоративного малювання на формування художнього смаку та розвиток особистості дитини.

Практичне значення одержаних результатів. Запропонована методика проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах, може продуктивно використовуватись на заняттях з декоративного мистецтва у закладах загальної середньої освіти, художніх школах; курсах підвищення кваліфікації вчителів мистецьких дисциплін; збільшення

методичних надбань з педагогічних, художніх та естетичних складових для виховання підлітків; професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Деякі аспекти методики проведення занять з декоративного малювання у навчальних закладах висвітлено у тезах автора та апробоване на конференції: Науковий простір студента: пошуки і знахідки, VII Всеукраїнська науково-практична студентська інтернет-конференція

Чернявська А. О. Методика проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах[25].

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ДЕКОРАТИВНОГО МАЛЮВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

1.1 Декоративне малювання як засіб розвитку художнього смаку дитини

У строкатому сьогоднішньому яскравою характеристикою якого є докорінна трансформація суспільства, утворюється велика необхідність креативності та новаторства у формах та методах навчальної та виховної діяльності.

Невпинний розвиток освіти підіймає значення образотворчого мистецтва, як впливову складову гуманізації суспільства. Міркуючи щодо цього питання, Шалва Амонашвілі[1] зазначає, що «на розвиток дитини впливає середовище. Середовище може проявлятися двома способами:

- спонтанно-стихійний - діти самі знаходять середовище перебування, шукають умови, труднощі Результат буває різним: частіше таке середовище, (вулиця, двір) негативно впливає на розвиток дитини, але бувають винятки: Ломоносов, Кулібін.;

- організований, цілеспрямований виховний і педагогічний процес»[1; с.12].

Педагог і батько по-доброму, розумно «поливає», доглядає, оберігає дитину, щоб насіння, яке закладене в дитині природою, було своєчасним, красивим, культурним, щоб вона була успішна в житті. Середовище може позитивно або негативно впливати на розвиток дитини. Середовище здатне

прискорити, затримати або припинити розвиток. Будь-яка функція прокидається і прагне потрапити в навколишнє її середовище. Так влаштовано, (ще раз нагадую), що вона ніби щупальцями намагає сприятливі умови. Функція розумна, податлива, вона шукає дорослого, бо розвиток йде тільки через дорослого. Важливо давати дитині гарні образи [1].

«Мистецтво виховує естетичні погляди особистості, емоційну та соціально-культурну свідомість, духовні ідеали, також формує інтелект, допомагає ширше та різноманітніше споглядати оточення. Художня діяльність дитини починається з раннього віку, довгим етапом розвитку її світосприйняття та художніх вподобань є час до вступу у шкільне життя»[25; с.2].

З прийняттям Закону України «Про позашкільну освіту» (2008) [8]: «сфера позашкільної освіти увійшла у важливий етап розвитку. Стрімко зростає значення позашкільної освіти як для окремої людини, так і загалом для суспільства.

Основним об'єктом навчання і виховання у позашкільних навчальних закладах є конкретна особистість її схильності, вподобання, психофізичні особливості та стан здоров'я. Відсутність примусу, можливість вибору у напрямку заняття робить позашкільний заклад привабливим для дітей різного віку. Індивідуально-особистісний підхід реалізується не в намірах чи принципах, а на практиці, безпосередньо через спілкування, що є безцінним для розвитку особистості» [8].

Слід зазначити, що важливим в умовах нестримного інформаційного заспа́млення, що часто має агресивний підтекст та низьку культуру, є забезпечення гармонійного розвитку дитини шляхом вивчення у позашкільних навчальних закладах декоративного малювання.

Декоративне мистецтво – це особливий розділ образотворчого мистецтва, що являє собою можливість духовного розвитку, творчої виразності. Вивчення його дає широкий спектр творчих професій.

Знайомлячись з видами композицій, форм, об'ємів та кольорів учні формують образи, що дають можливість вільно виражати свої почуття та емоції художніми засобами [13].

Художньо-естетичний розвиток – це становлення особистості як суб'єкта художньо-естетичної діяльності, що являє собою естетичне ставлення до мистецтва і дійсності.

На думку І. Демченко[7], «навчання декоративному мистецтву дитини вимагає кваліфікованого керівництва. Основною місією викладача є розвинення у кожному учневі творчих здібностей закладених природою. Вчитель повинен бути компетентним у питаннях складності та характеру образотворчого мистецтва, розуміти дитячі потреби, мати підготовку в галузі мистецтва» [7; с. 18].

Реактивна реакція повинна бути спрямована на розробки інноваційних освітніх методик та прийомів динамічної роботи вчителя-художника.

У науковій праці В. Кардашов працює над теорією образотворчого мистецтва, наголошуючи, що: «образотворче мистецтво широко демонструє вишуканість та етнічні надбання декоративного мистецтва засобами декоративного малювання»[10; с.76]. Така галузь впливає на думки та почуття учнів, виховує особистість та викликає своєрідне світовідчуття. Так, вивчаючи орнаменти, якими народи з давнини прикрашають своє оточення, діти знайомляться з деякими рисами культури цих народів, у них з'являється відчуття пошани до тих, хто створив ці красиві візерунки. Цей паросток прояву дружнього ставлення до культури інших народів надалі, при активному сприянні вчителя, перетвориться на одну з основних рис моральної зовнішності людини.

Видатний учений Л. Виготський щодо формування субкультури особистості дитини особливого значення надавав засобам мистецтва. Він спонукав до необхідності участі дітей у різних видах художньо-творчої діяльності. Так в одній із своїх праць, він писав: «об'єктом виховного впливу

є психіка дитини і, щоб не завдати шкоди психічному здоров'ю школяра, ми маємо досконало знати психологію і педагогіку, майстерно володіти технологіями для створення найсприятливіших умов для розвитку творчості дітей. Л. Виготський зазначав, що: «творчою ми називаємо таку діяльність, яка створює щось нове, однаково, чи буде це створене творчою діяльністю будь-якою річчю зовнішнього світу або побудовою розуму або почуття, яке живе та виявляється тільки у самій людині. Творчість – дуже гнучке поняття в психології і є індивідуальним. Творчість в дитині закладена з народження» [6; с.23].

Дитина – індивідуальний, нехарактерний світ зі своєрідними почуттями, емоціями та неповторними правилами поведінки. Фантазія і уява є важливою та провідною складовою у житті дитини. Важливо закохати учнів в образотворче мистецтво та пояснити їм важливість присутності різноманітних художніх завдань.

Оновлення освітньої системи в Україні передбачає перегляд змісту та форм організації художньо-естетичної творчої діяльності дітей.

Художньо-естетичне виховання: у соціальному значенні - це сформувати особистість через залучення учнів до вітчизняної та світової спадщини; у профільному, педагогічному – це створення необхідних умов для збагачення особистості через мистецтво, формування естетичної культури, широту уявлень [15].

Слушними з цього приводу є погляди О. Савченко: «саме формулювання мети освіти – створити умови для розвитку і самореалізації кожної особистості як громадянина України, формувати покоління, здатне навчатися упродовж життя, створювати і розвивати цінності громадянського суспільства, - є ключовим для розуміння подальших намірів розвитку освіти» [22, с. 8].

Під час уроків образотворчого мистецтва відбувається знайомство з різноманітними творами, працями митців. Такі заняття розширюють

кругозір, дозволяють ширше споглядати навколо ніж нав'язує повсякдення. Але вплив на душу і розум полягає не тільки в цьому[9].

Проте, необхідно пам'ятати, що лише споглядання краси не може повноцінно виховати особистість. Необхідно вчити дітей бачити красу і розуміти її. Щире захоплення педагога може запалити вогник естетичних почуттів у душі дитини, інструментом для цього є мистецтво.

Образотворче мистецтво через навчання формує в дитині вміння: аналізувати, порівнювати, синтезувати та узагальнювати. Пізнання предметів через спостереження та вивчення плідно закріплюється у свідомості.

Підвести підсумок можна думкою В. Середович: «під час уроків образотворчого мистецтва діти вивчають: форми, кольори та їх відтінки, композиційні основи, просторове бачення. Аналіз вивчених предметів, споруд, переглянутих ілюстрацій та репродукцій картин художників якнайкраще впливає на розширення професійного словникового запасу та допомагає чітко формувати та висловлювати свою думку»[23; с.57].

Вивчення декоративного малювання є необхідним для виховання, гармонійного розвитку дитини та її художнього смаку.

1.2. Аналіз художнього пошуку та процес створення авторської декоративної композиції «Цвіт папороті»

Декоративне малювання базується на основі законів та правил: дотримання ритму, симетрії, гармонійного поєднання кольорів. Декоративне малювання – вид пластичного мистецтва, що формує художнє середовище.

Питанням аналізу образотворчих творів не було приділено достатньо уваги, через те, донині не сформовано достатньої теоретичної платформи.

Проте дослідження І. Башинської, Л. Плазовської, В. Алексеевої, Г. Руубера визначають природу розуміння художнього твору через композиційне та кольорове вирішення, як складний процес пізнання та емоційного переживання.

Під час пошуку актуального питання для теоретичної частини було швидко та впевнено обрано для дослідження питання декоративного малювання у позашкільних закладах. Найважливішим фактором була професійна спрямованість. Дослідження питань осучаснення та розвитку методів викладання декоративного малювання для підлітків має великі неопрацьовані аспекти, через те поринути у їх вивчення та систематизацію здалося необхідним для подальшої своєї наукової практики.

Декоративне малювання глибоко походить від народної творчості. Саме скриня українського народного надбання і сфокусувала увагу на пошуку теми серед рідного етносу.

Цікаво було підняти питання народного характеру. Широко розвинене українське мистецтво: образотворчість, казки, пісні та фольклор дали різнобарв'я усього народного надбання.

В результаті дебатів та обговорення було вирішено брати за основу практичної роботи свято Івана Купала.

Свято Купала відбувається, як знак літнього сонцестояння, святкується в ніч з 6 на 7 липня. Ця ніч у народі вважається чарівною: трави набувають сили, приходить час для чар. Історія цього свята походить з давніх-давен та робить його одним з найстарших слов'янських свят.

В ніч цього свята плетуть вінки дівчата та пускають їх на воду ворожачи на кохання, молодь палить вогнища та стрибають через нього парами, аби перевірити своє кохання. Купала святкують у лісі й за приданнями усі потойбічні сили в цю ніч бавляться біля людей.

Велику увагу язичницьке вірування приділяє квітці папороті, що цвіте один раз на рік та найвідважнішому хто знайде та зірве її дарує велику силу.

Такі легенди виховують та забавляють українських дітей з раннього віку і хоча достеменно нічого не доведено дорослі також не перестають в такі придання вірити.

І. Бахірев (Рис. А 1.1.1.), О. Гуренков (Рис. А 2.1.1), Н. Данченко (Рис. А 3.1.1), І. Курелев (Рис. А 4.1.1), С. Кожин (Рис. А 5.1.1), Б. Ольшанський (Рис. А 6.1.1), Л. Соболев (Рис. А 7.1.1), М. Сперанський (Рис. А 8.1.1), та ще низка вітчизняних й зарубіжних художників створюють свої дивовижні полотна у різних стилях та оригінальних манерах керуючись чарівними історіями свята.

Ескізний пошук декоративної композиції «Цвіт папороті» мав безліч варіацій (Рис. 9-12.1.1). Проте головний задум був незмінний. Велика увага у створенні композиції віддавалася символічному змісту.

Символи, знаки, прикмети – являють собою сприйняття свята української людини і активно застосовуються як у народному мистецтві, так і широко направленої художній мову зарубіжжя.

Головною фігурою у композиції є узагальнений образ молодої дівчини, що блукає серед рослинного світу. Різноманітні за формою та розміром листя описаної рослини створюють характерний рух та відчуття присутності на картині. Полотно ночі на картині підтримує чарівність святкового духу. Місяць та зорі у композиції створюють відчуття присутності невідомого для нас світу.

Зображення неба являє собою символ духовного.

Місяць за колоподібною формою вказує на божественну бездоганність

Символіка папороті несе собою чистоту духу та цілющу силу природи.

Також папороть як слов'янський оберіг часто називають Перунів цвіт. За легендами він відкриває скарбниці багатств схованих землею та здійснює найпотемніші бажання.

Жіночий же образ найпотемніший та загадковий. Дівчина – символ чистоти духовної та тілесної. Юність прояв життєдайності, сили життя.

На картині дівчина тримає руки близько грудей, що вказує глядачеві її сердечні переживання

Велику роль у передачі задуму на полотні відіграють кольори, які окрім психологічного впливу на глядача, також мають і символічне значення.

Білий колір, що є основним в одязі дівчини, символізує чистоту та непорочність.

Синій – основний колір неба, символізує недосяжність таємниці та глибину відвертості.

Червоний колір, що являю собою локальний колір квітки, відображає царювання, владу та могутність.

Зелений колір за символікою розповідає нам про вічне життя та близькість до духів.

Для відтворення цікавого задуму та важливої ідеї у живописній декоративній композиції необхідна емоційна художня мова. Влучність підібраних засобів виразності допомагає побудувати композицію, створюючи ієрархію та підпорядковуючи допоміжне, другорядне. Така структурована робота допомагає залишити необхідне та як найкраще виділити основний об'єкт.

Робота над декоративною композицією почалася згідно методичних рекомендацій:

- лінійні ескізи пошукового характеру для відтворення задуму;
- узагальнення форм та спрощення конструкцій;
- тональне вирішення об'єктів композиції для її гармонізації;
- пошук кольорової гами для передачі необхідного меседжу глядачеві;
- нанесення лінійного зображення на полотно;
- робота локальних кольорів та тонових відношень;
- колірне насичення картини, узагальнення форм;
- завершення, декорування необхідних об'єктів композиції.

На першому етапі розглядалися пошукові ескізи, виокремлювалися головні герої композиції, вирішувалися величини та їх співвідношення, також велика увага була приділена форматуванню композиції. Формат був обраний подовженої прямокутної форми 70x100 сантиметрів (Рис. Б 1.1.1).

У другому вирішувалось узагальнення форм та характерне для декоративного малювання художнє перетворення конструкцій. Малюнок узагальнювався (Рис. Б 2.1.1).

Наступною дією було чітке тональне зображення та створювалася гармонія композиційних рішень. Підпорядкованість предметів за тоном дала можливість переходу до кольорового пошуку (Рис. Б 3.1.1).

Екватором було відтворення затвердженого ескізу кольоровими плямами. Характер кожного з кольорів та їх взаємодія були детально продумані, аби якнайкраще передати художній задум (Рис. Б 4.1.1).

П'ятий етап здався найскладнішим. Перенесення зображення на великий формат потребувало опорних ліній для точного перенесення малюнку. Було перевірено підрядність розмірів та точних форм. Графічна робота на полотні потребувала використання художнього вугілля, що полегшує роботу нанесення малюнку (Рис. Б 5.1.1).

Далі активно почалася робота в кольором. Одночасне забарвлення усієї площини локальними кольорами об'єктів на відчуття сформованості та проміжного аналізу тонових відношень (Рис. Б 6.1.1).

Передостаннім етапом було збагачення картинної площини кольором, пошук відтінків для посилення художньої виразності. Увага приділялася збереженню форм та запобіганню дроблення частин композиції (Рис. Б 7.1.1).

Завершальний етап потребував концентрації та творчої бадьорості. Підвищення виражальної активності об'єктів на композиції вимагало точності та уважності. Допоміжні лінії точки та плями були детально продумані та затверджені (Рис. Б 8. 1.1).

РОЗДІЛ 2.

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ПРОВЕДЕННЯ

НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З ДЕКОРАТИВНОГО

МАЛЮВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

2.1. Зміст і методи проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах

У сучасних умовах художники та викладачі декоративного мистецтва покликані зберігати і розвивати національні художні традиції. Перед ними постають нові завдання, можливість вирішення яких передбачає високий рівень професійної підготовки. Художник-майстер повинен володіти не тільки професійними технічними прийомами виконавської майстерності.

Вивчаючи навчальний посібник зауважуємо для себе: «розвивати в учнів здатність до створення художнього виробу, в якому б традиції декоративного малювання знайшли б нове, сучасне звучання, є метою позашкільних навчальних закладів.

Необхідно виховати в гуртківцях здатність творчо мислити, розуміти природу художньої творчості.

Аналіз теоретичної літератури показав, що застосування інноваційних методик є необхідною умовою для підвищення ефективності формування навчального предмета і його викладання»[3; с.34].

Методам навчання, що формують результативну роботу вчителя загалом, присвячено велика кількість фундаментальних досліджень, як в теорії педагогіки, психології та мистецтвознавства загалом.

Крім традиційних, відомий педагог-теоретик М Махмутов[14], вказує п'ять методів навчання: «виділяються дидактичні методи організації знань, інтенсивно розробляються евристичні методи (мозкового штурму, емпатії, інверсії, евристичних питань тощо).

Проте, проблема методів навчання, як в теорії навчання, такі в педагогічній практиці навчання декоративного малювання у позашкільних навчальних є доволі актуальною.

Головне дидактичне запитанням до якого спрямовані всі методи - як вчити. Методи - допоміжна ланка у досягненні визначеної мети, реалізації змісту, накоплення навчання пізнавальною активністю.

Метод - серце навчального процесу, перехід від наміченої мети до кінцевого результату. Його роль в системі «Цілі - зміст - методи - форми - засоби навчання» є визначальною»[14; с.37].

Метою декоративного малювання є оволодіння учнями основами знань про історію, розвиток, специфіку декоративного малюнка в контексті сучасного стану традиційного прикладного мистецтва. Розвиток вміння використовувати виражальні засоби декоративного малювання при створенні декоративних переробок натурних зображень з урахуванням вимог різних спеціалізацій традиційного прикладного мистецтва.

Корисним було дослідження педагогічних програм: «найважливішими складовими методики є зміст, методи і форми навчання. Зміст навчання має впливати із завдань, що стоять перед учнями позашкільних навчальних закладів у короткостроковій і довгостроковій перспективі.

До найважливіших характеристик досліджуваного матеріалу можуть бути віднесені його зміст, складність, ступінь структурованості. Успіх в освоєнні навчального матеріалу в значній мірі залежить від того, в якій ступені зміст навчального матеріалу співвідноситься з освітнім рівнем, досвідом та інтересами учнів»[19; с13].

Помилки при визначенні змісту навчальної програми ведуть до серйозних порушень в засвоєнні учнями навчального матеріалу, при цьому виявляються неефективними кваліфікація викладача, методи викладання і найсприятливіші умови навчання.

Інший фактор, який впливає на результати навчання, складність досліджуваного матеріалу. Чим складніше досліджуваний матеріал, тим більше часу потрібно для його засвоєння. При цьому професійний досвід і освітній рівень викладача грають важливу роль. Для полегшення засвоєння складного навчального матеріалу необхідно широке використання наочних засобів, демонстрація зразків з методичного фонду, застосування активних методів навчання.

Науковець Л. Плазовська дає визначення: «декоративний малюнок є одним з видів художньої творчості в області просторових мистецтв. В ньому проявляються закономірності естетичного ставлення людини до дійсності і мистецтва до дійсності, загальні з живописом, скульптурою, архітектурою.

В процесі історичного розвитку декоративного малювання склалися і деякі універсальні закони (принципи) і правила композицій.

Це принципи і правила, дотримання яких забезпечує в формах такі властивості, як цілісність, гармонійність і відповідальність»[17; с.12].

У освітній програмі гуртків публікують наступну думку: «за своєю естетичною специфікою декоративний малюнок дуже близький до традиційного прикладного мистецтва, характерному для народного мистецтва естетичного сприйняття речей. Зокрема, узагальненість і загостреність образів властива всьому народному образотворчому мистецтву, в якому зображувальне сприймається укрупнено, цілісно, без дрібниць. Лаконічність форм, прикрас, смислова точність, конкретність і інтенсивність тону, контрасти у фактурному опрацюванні окремих елементів композиції - ці та інші риси органічно властиві й народному образотворчому мистецтву, і високому професійному декоративному малюванню»[18; с.42].

Притягальною силою декоративного малювання є різноманітність і практичність багатьох його методів і прийомів.

Є. Антонович закликає: «методика викладання предмета «Декоративний малюнок», що є проміжним ступенем, зв'язком між предметами загально професійного циклу і майстерністю і проектуванням, і, отже, заснованого на традиційній народній культурі, порівняно молодий розділ методики викладання освітньої галузі «Декоративно-прикладне мистецтво»[2; с.168].

Проте вже сьогодні можна стверджувати, що поряд з загальновідомими педагогічними принципами в неї повинні бути включені наступні спеціальні положення:

- опора на досліджувану спеціалізацію традиційного прикладного мистецтва і його канони;
- зв'язок з теоретичними положеннями естетики;
- формування понятійного апарату;
- цілеспрямований розвиток інтересів;
- раціональний вибір навчальних завдань.

Зважаючи на думку М. Сопільник можемо виокремити наступне: «на заняттях з декоративного малювання також важливу роль відіграє вміння компонувати картину у формат, робити її виразною. Викладач повинен навчити враховувати відмінні риси декоративного малюнка по відношенню до натурного малювання і враховувати їх при організації занять, знати різноманітні методичні прийоми роботи і вміти їх застосовувати, правильно використовуючи кожен з них в потрібні моменти»[24; с.57].

При поясненні кожного із завдань викладач повинен розкрити один з важливих законів декоративного малювання – збереження певної площини. Сенс цієї закономірності в тому, що у декоративних роботах не показуються світлотіньові ефекти, які передають ілюзію об'ємності змальованих предметів.

Пояснюється це тим, що зображення на предметах мають на меті їх прикраси за умови збереження сприйняття тієї ступеня об'ємності, яка у них є. Тому для декоративних елементів характерно плоске або сильно спрощене зображення різних тематичних складових.

Т. Шпікалова наголошує: «викладач повинен також дати учням уявлення про такі закономірності декоративного малювання, як ритм, симетрія, асиметрія, виділення центру. Це слід робити шляхом роз'яснення цих понять і показу творів декоративно-прикладного мистецтва.

При розкритті таких понять, як «ритм» і «симетрія», можна говорити про суті композиції візерунка, про залежність характеру композиції від ритму, симетрії, асиметрії, виділення центру, про динамічність візерунка, яка залежить від ступеня передачі враження руху, яскравості контрастів.

Наочними посібниками на заняттях з декоративного малювання можуть бути різні схематичні малюнки і таблиці, набори репродукцій з декоративного малювання, кращі роботи попередніх років. Хорошим засобом наочності є також малюнки викладача на окремих аркушах, які показують порядок декоративної переробки форм предметного, рослинного і тваринного світу, зображень людини, послідовність побудови лінійної композиції орнаменту» [26; с.86].

Одна з основних цілей навчання – надання учням знань, які допоможуть їм краще виконувати свою роботу. Справа не обмежується лише безпосереднім передаванням відомостей, необхідного їм для успішного виконання своїх знань. Одна з найважливіших цілей навчання – підвищення рівня загальної художньої культури юнацтва, а також спільну мету і важливість відродження традиційного мистецтва у сьогоденні.

Українська науковець І. Руденко висловлює таку думку: «Форма подачі навчального матеріалу при навчанні може бути різною – від усного викладання до безпосереднього показу викладачем практичних прийомів володіння малюнком і графікою, в залежності від контингенту учнів, цілей

навчання і змісту матеріалу. Практичні малювальні навички можуть бути отримані учнями тільки в ході безперервної аудиторної та самостійної роботи.

Для того, щоб учні могли оперувати цими навичками, треба не тільки дати їм інформацію про те, що вони повинні робити, але також показати, як вони повинні виконувати цю роботу. Для розвитку і закріплення навичок необхідною умовою є якомога більший обсяг практичної роботи під керівництвом вчителя»[21; с.14].

Освоєння необхідних професійних навичок виконання простих і складних завдань передбачає при навчанні як знайомство з правильним виконанням тих чи інших дій, так і своєчасний зворотній зв'язок (що робиться добре, правильно, де помилки), що підкріплюється з боку викладача. Таке спілкування - дуже важливе для освоєння навичок роботи з матеріалами та інструментами, оскільки кожен матеріал має свою образотворчу мову, володіє особливими художніми якостями, неповторними індивідуальними рисами.

2.2. Мета і форми ознайомлення учнів з декоративним малюванням у позашкільних навчальних закладах.

«Система позашкільної освіти – це система, що характеризується цілеспрямованим функціонуванням навчання, виховання, розвитку та соціалізації особистості у вільний час, з її особливими структурами, зв'язками та відносинами між елементами»[15; с.76]. Змістовими компонентами позашкільних освітніх закладів є культура, суспільство, природа, люди.

«Освітня мета позашкільних навчальних закладів – формування пізнавальної та практичної компетентності, отримання знань, навичок для досягнення успіху у житті, для виховання конкурентоспроможної людини у нових ринкових відносинах. Відповідно соціальна мета – це допомога дитині в подоланні психологічних труднощів, які виникають у процесах навчання, виховання, розвитку, соціалізації і обумовлені різними чинниками: освітніми, віковими, сімейними, соціальними, індивідуально психологічними»[15; с.82].

Соціально-педагогічна мета орієнтує на створення таких умов соціокультурного середовища у позашкільному навчальному закладу, які забезпечують всі можливості для формування та підвищення активності вихованців, реалізації їхніх потенційних можливостей шляхом соціальної взаємодії з дорослими, в атмосфері доброзичливості, взаємодопомоги, толерантності.

Особистісні ж якості, розвиток творчої та соціальної компетентності, розуміння морально духовних цінностей, формуються тільки в процесі соціальних зв'язків у соціокультурному середовищі. І таким середовищем може стати для дитини позашкільний освітній заклад.

Головна мета позашкільної освіти детермінована соціальними потребами та прагненням суспільства. «Мета конкретизується в державних планах та програмах, урядових рішеннях. Відповідно до чинних державних документів, основна мета позашкільної освіти полягає у навчанні, вихованні, розвитку та соціалізації особистості у вільний час у позашкільних навчальних закладах та інших соціальних інституціях»[11].

Мета декоративного малювання – досягнення високої компетентності особливо у таких напрямках:

- *пізнавальної*: вивчення матеріалів, інструментів й можливих технік;
- *практичної*: виявлення трудових можливостей, отримання навичок для обробки матеріалів, робота з інструментами, опанування технологій;

- *творчої*: формування особистості, її художнього смаку, уяви, художнього мислення, задоволення особистих амбіцій; інтелектуальний та емоційний розвиток;

- *соціальної*: розвиток емоційно-вольової сфери (працелюбність, наполегливість, самостійність) навички взаємодії у колективі, виявлення лідерських якостей.

Л. Момот «особливе значення приділяє наочним матеріалам у розвитку художнього смаку дитини. Учитель проводить екскурсію від вивчення невеликих сіл до поглибленого вивчення народного промислу цілих регіонів та країн. Наочний матеріал, змістовне українське слово, звуки народних музичних інструментів – зроблять такі заняття цікавими та корисними для дітей»[14; с.52].

Зазначимо, що під час вивчення декоративного мистецтва розглядається велика кількість видів розпису, вивчається варіативність найпопулярніших візерунків, новаторські прийоми сучасних майстрів найчастіше спонукають дітей і до своїх експериментів. Роль вихователя слідкувати за направленістю процесу навчання, спонукати учнів до самостійного пошуку варіативності виконання завдань. Розвиток художнього смаку через опанування теоретичними знаннями і практичними навичками – має свої визначні переваги.

Дослідженням цих проблем займалися провідні вчені у філософії (А. Афанасьєв, В. Мазепа, С. Рапопорт), культурології (Г. Біда, О. Шевнюк, О. Щолокова) та психології (Г. Костюк, Л. Виготський, М. Сопільник).

Саме в образотворчості відбувається своєрідний «сплав інтелекту й афекту». (Л. Виготський)[6; с.112].

Інтелект людини працює за допомогою утворення та оперування образами, це дає змогу планувати й прогнозувати ситуації та передбачати результат і за потребою вносити зміни. Саме вміння мислити образно дало

розвиток образотворчого мистецтва та допомагає його пізнавати і розвивати[6].

Вивчаючи наукову працю Г. Костюка[12] виявляємо, що «саме у молодшому віці завдяки наочно-образному мисленню діти розвивають художній смак, що дає можливість широко та сміливо мислити, викликати в пам'яті образи предметів і явищ. Спроможність художньо мислити дає змогу уявити певний предмет та його властивості»[12, с.12].

Працюючи з науковими дослідженнями С. Рапопорта [20], з'ясовуємо, що деякі з видів знань дитина не може освоїти шляхом словесного пояснення дорослого, проте вона легко засвоїть їх під час малювання, яке вказуватиме ознаки предметів та явищ. Образне мислення – є основою узагальнення знань, а також помічником при розв'язанні пізнавальних та практичних завдань.

А. Афанасьєв[4] наполягає на тому, що модельно-образні форми мислення підвищують рівень навичок узагальнення, покращують розуміння дитиною зв'язків і залежність речей.

Отже, вище наведений аналіз дозволяє виділити ефективні прийоми та методи ознайомлення учнів з декоративним мистецтвом та формування у них образного мислення, а саме:

- розповідь (ознайомлення з навчальним матеріалом);
- пояснювально-ілюстративне викладання (добір репродукцій, зразків учнівських робіт, методичних таблиць з поетапного виконання завдання, навчальних таблиць зі зразками видів орнаментів тощо);
- робота з моделями (використання дидактичного матеріалу, наочності із зразками декоративного мистецтва);

- навчальна гра (застосування казок для пояснення матеріалу й зацікавлення учнів тощо);
- евристичні бесіди (розв'язування завдань з непрямим результатом);
- інформативно-рецептивна форма (форма сприйняття) дослідження та вивчення предметів і явищ);
- експеримент (унікальне відтворення задуму);
- майстер-клас;
- пленер;
- екскурсія (на виставку, до музею, в майстерню до митця).

Вибір форм ознайомлення учнів з декоративним малюванням у позашкільних навчальних закладах залежить від змісту і завдань, що стоять перед певним уроком, рівня розвитку та віковою особливістю дітей та виду художнього матеріалу під час відтворення завдань.

Застосування у навчальній діяльності окреслених форм навчання

Сприяє не тільки розвитку творчих здібностей, а й вчать імпровізувати та відчувати ситуацію, розвивають мислення дітей – всі вони сприяють емоційному піднесенню, повнішому сприйняттю творів народної творчості, сприяють формуванню художньо-образного мислення та художнього смаку.

Влучно використовуючи методи та формами ознайомлення учнів у позашкільних освітніх закладах, навчальний процес стає набагато успішнішим.

Практичні завдання на заняттях з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах. Їх мета передбачає художній розвиток дитини, отримання нею нових знань та навичок, формування художнього смаку дитини.

Завдання № 1

Перетворення фотоматеріалу у декоративну композицію «Казкові квіти»

Мета: навчитися змінювати форму та об'ємність предмета не втрачаючи його особливості.

Вправа № 1

На основі вибраного матеріалу знайти 3-5 варіантів стилізованого вирішення головного предмета. Допоміжним може буди знання про силует та лінію.

Вправа № 2

Пошук варіативних фактур для передачі характеру предмета.

У живописній переробці цікаво працювати з відтиском, щетиною, пом'ятим папером. Графічна переробка потребує опрацювання плями, лінії, точки.

Вправа № 3

Композиційне вирішення малюнку. За допомогою однокольорових плям різних на розміром заповнити аркуш так, аби наповненість листа була збалансована, а всі плями були погоджені між собою.

Визначення плановості, розміру предметів, рівноваги у композиції. Завдання

№ 2 Тематичним завданням з декоративного малювання може стати робота

з широким вибором матеріалу. Незвичним для дітей буде малювання на тканині. Для перших спроб гуашеві малюнки будуть доречними.

Мета: ознайомити учнів з новою технікою, вивчити можливості гуашевих фарб, виховання охайності при виконанні робіт.

Вправа № 1

На основі заздалегідь приготованого матеріалу вчителем обрати малюнок для перенесення на папір олівцем. Це навчить дитині охайно та чітко створювати охайний малюнок.

Вправа № 2

Перші спроби нанесення фарб на тканину. Виконання нескладних малюнків листочків, ягід. В процесі роботи учні повинні зрозуміти необхідну

густоту фарб, яка характерна для роботи з матеріалом та навчитися охайно замальовувати контури малюнка.

Вправа № 3

Спроба прикрасити малюнок допоміжними яскравими лініями, контурами. Цей етап навчить учнів завершувати роботу, правильно розставляти акценти для більш яскравого ефекту.

Завдання № 3

Створення малюнку на основі безформної плями. Такі завдання, як найкраще розвивають дитячу фантазію та надають можливість експерименту.

Вправа № 1

Розвиток фантазії, створення малюнку від хаотичної, не зрозумілої плями до довершеної, зрозумілої форми. На приготоване вчителем скло чи лист пластику учень наносить фарби (гуаш, акварель) у хаотичному порядку не створюючи чіткого зображення. На тільки-но створену пляму кладеться аркуш паперу і робить відтиск.

Отриману пляму необхідно «оживити» знайшовши в ній своєрідний образ.

Вправа № 2

Створення хаотичного малюнку та довершення його художніми засобами. Скласти папір для малюнку вдвоє для створення чіткого, рівного проміжку між частинами. На одній стороні нанести малюнок, краще за все половину предмета, аби готова композиція була симетрична та скласти аркуш навпіл. Отримана пляма видозмінить малюнок, учень повинен доповнити пляму для закінчення задуму.

Вправа № 3

Розвинення вмінь працювати з плямою та її художньою переробкою. На вологий аркуш паперу накладається задалегідь вирваний образ будь-якого предмета з тонкого паперу чи серветки. Аркуш паперу замальовується довільно(полосами різної товщини, кольоровими елементами чи створюється

довільний малюнок. Прибираючи паперовий фрагмент створюється явний силует чи незвичної форми плями. Завдання учнів с узгодити фон з головним героєм.

Знайомство з новими матеріалами та техніками викликає у дітей зацікавленість та бажання до експерименту, пізнання нового. Також для дітей цікавими будуть такі техніки:

1. Малювання за допомогою рук, без олівця чи пензля.

Це допоможе дитині відчувати задоволення від безпосереднього контакту з фарбою, водою і папером. Така техніка зробить творчість дитини сміливішою.

2. Видування фарби через пластмасову трубочку.

Така техніка розкриває нестандартні художні рішення, збуджує уяву.

3. Змішування фарб на папері.

Це надає дитині сміливості та розвиває творчий погляд.

4. Створення малюнку набризком.

Це складна техніка, яка розвиває у дитини охайність та терпіння.

Вибір методів ознайомлення учнів з декоративним малюванням у позашкільних навчальних закладах залежить від змісту і завдань, що стоять перед певним уроком, рівня розвитку та віковою особливістю дітей та виду художнього матеріалу під час відтворення завдань.

Застосування у навчальній діяльності окреслених методів навчання. Сприяє не тільки розвитку творчих здібностей, а й вчать імпровізувати та відчувати ситуацію, розвивають мислення дітей – всі вони сприяють емоційному піднесенню, більш повному сприйняттю творів народної творчості, сприяють формуванню художньо-образного мислення та художнього смаку.

Влучно використовуючи методи та формами ознайомлення учнів у позашкільних освітніх закладах, навчальний процес стає набагато успішнішим (Додаток В).

У розділі проведений ґрунтовний аналіз методичних засад навчально-виховної діяльності з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах, що є важливою ланкою у розвитку художнього смаку дитини, її становлення творчої та багатогранної особистості, яка повинна зростати у розумінні культурної спадщини не лише свого народу, але й світу.

Конкретизовано сутність поняття декоративне малювання - як характер образів і мотивів народного декоративного мистецтва, що нерозривно пов'язаний з властивими йому завданнями перетворення середовища, що оточує людину, і його самого відповідно до законів краси.

На основі аналізу мистецтвознавчої, педагогічної та методичної літератури визначено ефективні методи навчання декоративного малювання у позашкільних освітніх закладах: розповідь, пояснювально-ілюстративне викладання, робота з моделями, навчальна гра, евристичні бесіди.

Виокремлено *мету та зміст* завдань позашкільних навчальних закладах, які розкриваємо як формування пізнавальної та практичної компетентності, отримання знань та навичок, розвиток художнього смаку дитини.

Визначено *мету і завдання проведеного заняття з декоративного малювання* у позашкільних навчальних закладах, які вбачаються у допомозі учню пізнати навколишню дійсність, розвиненості у нього спостережливість, вихованні відчуття прекрасного, формуванні творчих здібностей в створенні виразних образів різних предметів доступними образотворчими засобами та прийомами зображення.

Аналізуючи проведenu роботу, можна зробити висновок, що декоративне малювання має великий вплив на дитяче світосприйняття, розвиток художнього смаку та становлення гармонійної та творчої особистості.

Висновки

У дипломній записці здійснено цілісний науковий аналіз із дослідженням методичних основ проблеми проведення занять з декоративного малювання у позашкільних освітніх закладах. Результати проведеної роботи засвідчили досягнення мети, розв'язання поставлених завдань і стали підставою для таких висновків:

1. Аналіз мистецтвознавчої, психолого-педагогічної та методичної літератури за темою курсової роботи дозволив конкретизувати сутність поняття декоративного малювання як характеру образів і мотивів народного декоративного мистецтва, що нерозривно пов'язаний з властивими йому завданнями перетворення середовища, що оточує людину, і його самого відповідно до законів краси. Декоративне малювання, це не тільки славетні орнаменти, це велика кількість сучасних на модернізованих технік, що захоплюють дітей, допомагають їм розвиватися та формувати свій світогляд. Підтверджено, що народне декоративне мистецтво сприяє вихованню людей, що оптимістично сприймають життя, духовно багатих, наділених тонким поетичним почуттям, вчить любити і цінувати те, що визнане народом.

2. Виявлено вплив декоративного малювання на розвиток художнього смаку через пізнання дитиною навколишнього світу та його здобутків, які вбачаються у допомозі учню пізнати навколишню дійсність, розвиненості у нього спостережливості, вихованні відчуття прекрасного, формуванні творчих здібностей в створенні виразних образів різних предметів доступними образотворчими засобами та прийомами зображення.

3. Систематизовано методи організації занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах. Виокремлено найбільш ефективні методи навчання декоративного малювання у позашкільних освітніх закладах.

4. Проведено детальний аналіз пошукової роботи для створення унікальної декоративної композиції «Цвіт папороті». Встановлена послідовність виконання декоративного малюнку, виокремлено допоміжні засоби у посиленні виражального ефекту. Проведена теоретична підготовка до творчої реалізації в матеріалі декоративної композиції.

5. Запропоновано творчі завдання та пропедевтичні вправи з декоративного малювання на уроках у позашкільних закладах освіти, що сприяє формуванню творчої особистості дитини, її художнього смаку, пізнавального інтересу, творчої уяви, фантазії, задоволення потреб у творчій самореалізації, забезпечують емоційний, фізичний та інтелектуальний розвиток.

Запропоновані завдання, вправи, форми та методи проведення занять декоративного малювання є сучасним баченням у вихованні та розвитку дитини. Завдяки модернізації погляду та їх тлумачення вони можуть бути продуктивно використані на заняттях з образотворчого мистецтва у загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах; курсах підвищення кваліфікації вчителів мистецьких дисциплін; збагачення методичної складової художньо-педагогічної практики та художньо-естетичного виховання молоді; професійної підготовки майбутніх учителів образотворчого мистецтва.

Список використаних джерел

1. Амонашвили Ш. О. Размышления о гуманной педагогике. Москва: Издательский Дом Шалвы Амонашвили, 1995. 496 с.
2. Антонович Є. А., Захарчук-Чугай Р. В., Станкевич М. Є. Декоративно-прикладне мистецтво. Львів: Світ, 1993. 272 с
3. Антонович Є. А., Щерба М. А., Шпильчак В, А. та ін. Збірник практикумів з художньо-графічних дисциплін. Педагогічна практика: Навчальний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський університет, 1995. 152 с.
4. Афанасьєв О. І. Гуманітарні парадигми та парадигми гуманітарних наук. Науковий вісник Чернівецького університету, 2013
5. Беда Г. В. Основы изобразительной грамоты: Рисунок. Живопись. Композиция. М: Просвещение, 1969. 239 с.
6. Выготский Л. С. Психология искусства. Москва : Искусство, 1986. 573 с.
7. Демченко І. В. О. Сухомлинський про творчий розвиток молодших школярів через образотворче мистецтво. Рідна школа. 2002. 18-19 с
8. Закон України Про позашкільну освіту. Відомості Верховної Ради України (ВВР) 2008 № 1841. 393 с.
9. Кара-Васильєва Т. Декоративне мистецтво України ХХ століття в пошуках «Великого стилю» К. : Либідь, 2005. 280 с.
10. Кардашов В. М. Теорія і методика викладання образотворчого мистецтва: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. М-во освіти і науки України. К. : Слово, 2007. 294 с.
11. КОЛЕГІЯ МІНІСТЕРСТВА ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ протокол N14/ 3-3. Про стан і перспективи розвитку позашкільної освіти.

12. Костюк Г. С. Вікові особливості учнів як предмет педагогічної психології у науковій спадщині: Київ, 2017. 23 с
13. Красовська О. Т. Використання декоративно-прикладного мистецтва як засобу виховання учнів: Рідна школа. 2000. № 4. 71-73 с.
14. Момот Л. Л. Проблемно-пошукові методи навчання в школі. К., 1985. 63 с
15. Науково-методичний посібник О. І. Пометун, Л. В. Пироженко. За ред. О. І. Пометун. К.: Видавництво А. С. К., 2004. 192 с.
16. Пацалюк І. І. Формування естетичних смаків молодших школярів засобами образотворчого мистецтва: методичний посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2008. 100 с.
17. Плазовська Л. Художній аналіз творів декоративного мистецтва: Мистецтво та освіта. 2005. № 4. 12-14 с.
18. Програми гуртків художньо-естетичного напрямку: юні музиканти, фантазери, художники, актори: Позашкілля. 2007. № 7. 3-80 с.
19. Програми для позашкільних і загальноосвітніх навчальних закладів: Художньо-естетичний напрям О. В. Биковська, І. О. Василянська, О. О. Волкова та ін. К.: Грамота, 2008. Вип. 1. 100 с.
20. Раппопорт С.Х. Искусство и личность Искусство и школа: Кн. для учителя. Сост. Василевский А. М.: Просвещение, 1981. 215-229 с.
21. Руденко І. В. Формування творчої активності молодших підлітків засобами образотворчого мистецтва [Текст] : автореф. дис. канд. пед. Наук : 13.00.07; Ін-т проблем виховання НАПН України. Київ, 2014. 20с.
22. Савченко О. Сконсолідувати українську націю навколо проблем освіти. Дошкільне виховання. 2001. № 9. 8-9 с.

23. Середович В. В. Розвиток пізнавальної активності учнів початкових класів засобами образотворчого мистецтва. Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Зб. наук. праць. Рівне, 2001. вип. 17. 52-59 с.
24. Сопільник М. Персоніфікований підхід до пошуку шляхів навчання образотворчому мистецтву Рідна школа. 2003. №2. 57-59 с.
25. Чернявська Анастасія Методика проведення занять з декоративного малювання у позашкільних навчальних закладах
Науковий простір студента: пошуки і знахідки: матеріали VII всеукр. наук.-практ. студ. інтернет-конф. (12 травня 2020 р.). Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2020. С. 360-366
26. Шпікалова Т.Л. Народне мистецтво на уроках декоративного малювання М.: Просвещение, 1979. 186 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Картини відомих художників за мотивом свята Івана Купала

Рис. А 1.1 І. Бахірев
«Квітка папороті»

Рис. А 2.1 О. Гуренков
«Цвітіння папороті»

Рис. А 3.1 Н. Данченко
«Ніч Купала»

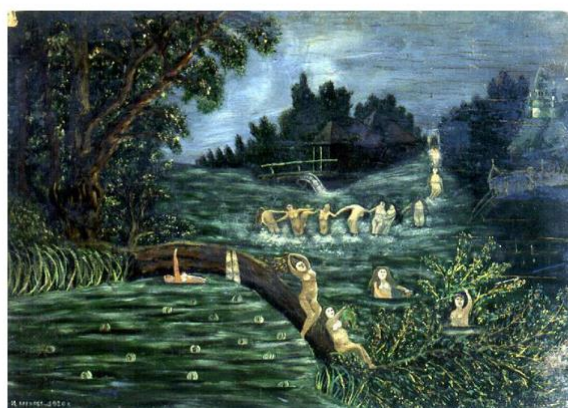

Рис. А 4.1 І. Курелев
«Ніч на Івана Купала»

Продовження додатку А

Рис. А 5.1 С. Кожин
«Ворожіння на вінках»

Рис. А 6.1 Б. Ольшанський
«Ніч на Івана Купала»

Рис А 7.1 Л. Соболь
«Ніч Івана Купала»

Рис А 7.1 М. Спернацький
«Купальська Ніч»

Додаток Б**Пошук та поетапне виконання творчого проєкт**

Рис. Б 1.1
(пошуковий ескіз)

Рис. Б 2.1
(пошуковий ескіз)

Рис. Б 3.1
(ескіз тонового пошуку)

Рис. Б 4.1
(кольоровий ескіз)

Продовження додатку Б

Рис. Б 5.1
(перенесення ескізу на формат)

Рис. Б 6.1
(заповнення формату
локальними кольорами)

Рис. Б 7.1
(художнє збагачення малюнку)

Рис. Б 8.1
(завершальний етап роботи)

Продовження додатку Б

Завершений творчий проект оформлений в дерев'яну раму

Додаток В

Моделювання плану уроку з декоративного малювання (8-14 років)

Тема: Створення авторської декоративної композиції на основу орнаменту.

Мета: Закріпити учнівські знання про орнамент та ієрархію кольорів. Сформувати поняття про композицію народного орнаменту. Створити авторський орнамент. Проявити шану до мистецтва українського народу.

Обладнання: папір, прості олівці, гумка, пензлі, гуашеві фарби.

Наочні матеріали: народні рушники, вишиті серветки, рушники; репродукції картин Самокиш Н.С.; презентація.

Художні матеріали: папір, прості олівці, гумка, пензлі, гуашеві фарби. ХІД УРОКУ

1. Організаційний момент Перевірка

готовності учнів до занять

2. Актуалізація знань

Бесіда. Спільний з учня пошук впливу кольорів на настрій людини, розбір певного кольору.

Швидке опитування про характер кольорів їх типи та підлеглість.

3. Формування нових знань та навичок.

Ознайомлення учнів з наочним матеріалом. Розповідь вчителя про народне мистецтво, українські символи, тлумачення кольорів. Детальний аналіз наочного матеріалу.

Вишивала ягідки червоним,

Шила листя зеленім цвітом.

Помістила садок і долинку,

Вишивала у небі хмаринку,

Гарно-гарно гуляти весною.

Щоб без суму й печалі нам жити,

Буде дощик завжди оросити .

Продовження додатку В

Вірш Г. Кирпа «Вишивання»

4. Повідомлення теми та завдання уроку

Нагадування про основні види орнаменту: рослинного та геометричного. Рефлексія (метод бесіди) асоціації учнів до слова «орнамент»

5. Практична діяльність учнів

На уроці учні спробую створити власний орнамент для килима за народними мотивами за етапами

- визначення композиційного центру;
- вибір елементів розпису: розмір, форми;
- вирішення кольорової гами;
- нанесення елементів розпису на папір;
- робота з фарбами.

Найкраще аби під час роботи учнів лунала українська музика.

6. Підсумок уроку

Спільний з учнями перегляд всіх творчих робіт, самоаналіз, оцінювання виробів.

Додаток Г

НАУКОВИЙ ПРОСТІР СТУДЕНТА: ПОШУКИ І ЗНАХІДКИ	НАУКОВИЙ ПРОСТІР СТУДЕНТА: ПОШУКИ І ЗНАХІДКИ	НАУКОВИЙ ПРОСТІР СТУДЕНТА: ПОШУКИ І ЗНАХІДКИ
<p>На нашу думку заклади позашкільної освіти мають яскраво впливати на особистість дитини, замошлюючи коріння і глибину культури нашої країни.</p> <p>Отже, важливими чинниками, які сприяють формуванню і розвитку творчих здібностей учня, підготовки їх до самостійної творчої професійної діяльності, є повне заглиблення у світ мистецтва, котре, на наш погляд, можуть забезпечити у повній мірі саме заклади позашкільної освіти. І, пропонуємо нові напрями гурткової роботи, відрадоючи національну здобутку нашого народу під час таких занять створює всі підстави для формування творчої особистості учня.</p> <p>Таким чином, вивчення мистецтва великих големів є одним із тих напрямів діяльності у закладах позашкільної освіти, котрий повністю задовольняє всі потреби у формуванні творчої особистості учня.</p> <p>Список використаних джерел:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна національна програма "Освіта". Україна 20 ст./Інформаційний збірник міністерства освіти України – 1993 – С. 5. 2. Захарчук-Чугай Р. В. Українське народне декоративне мистецтво: навч. посіб. / Р. В. Захарчук-Чугай, С. А. Антонович. – К.: Знання, 2012. – 342 с. 3. Кара-Васильська Т., Чегунова З. Декоративне мистецтво України ХХ століття. – К.: Либідь, 2005. – 275 с. 4. Смірнова О. О. Методичні парадигми вивчення мистецтва у МДШ «Артек» (на прикладі мистецтва «металічних големів») / О. О. Смірнова. – Київ, 2019. – 54 с., іл. <p>МЕТОДИ ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ДЕКОРАТИВНОГО МАЛЮВАННЯ У ПОЗАШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ</p> <p style="text-align: center;">402</p>	<p style="text-align: center;">Анастасія Чернявська <i>Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова м. Київ</i> <i>Науковий керівник: Труш В. М., старший викладач, член Спілки художників</i></p> <p>У сучасних та новаторських формах навчально-виховної діяльності та пошуку засобів впливу на розвиток особистості. Серед останніх у загальному русі за гуманізацію системи освіти поступово зростає роль образотворчого мистецтва.</p> <p>Ріні аспекти навчання учня засобами декоративного мистецтва у шкільній та позашкільній освіті висвітлені у працях Ш. Амонашвілі, Л. Віготського, І. Демченко, Д. Ельманова, Т. Кара-Васильської, В. Кардашова, О. Красовської, І. Палашок, О. Савченко, В. Сухомилинського та інших.</p> <p>Актуальність обумовлена педагогічною нівною ознайомлення молоді з декоративним, народним і прикладним мистецтвом повсякчасно низькою приче: твори таких видів мистецтва допомагають виховувати в дитині культурне сприйняття матеріального світу, розвивають відчуття естетичної приналежності та зв'язку поколінь.</p> <p>Техні присвячені методам навчання декоративного малювання учнів, а саме розкриттю завдань різного типу.</p> <p>Художньо-естетичний розвиток – це становлення особистості як суб'єкта художньо-естетичної діяльності, що являє собою естетичне ставлення до мистецтва і дійсності. Розвиток художніх здібностей дає можливість самовдосконалюватися протягом життя.</p> <p>Під час уроків образотворчого мистецтва відбувається знайомство з різноманітними творами, працями митців. Такі заняття розширюють кругозір, привчають мислити ширше, відкрито поведення життя.</p> <p style="text-align: center;">403</p>	<p>Під час уроків образотворчого мистецтва діти вивчають форми, кольори та їх відтінки, композиційні основи, просторове бачення. Аналіз вивчених предметів, споруд, перегаплунок ілюстрацій та репродукцій картин художників взаємодіє впливає на розширення професійного словникового запасу та допомагає чітко формувати та висловлювати свою думку [2, 11].</p> <p>Діяльність дитини часто потребує безпосереднього зв'язку між книжками, які можуть відбуватися за різною послідовністю.</p> <p>Для розв'язування їх за допомогою зовнішніх орієнтувальних дій, тобто на рівні наочно-діялого мислення. Виконуючи завдання з конкретним результатом, учні переходять від зовнішніх до розумових спроб. Необхідно ознайомити вихованців з декількома варіантами розв'язання задачі, щоб діти могли самостійно вправитися без зовнішнього контакту з предметом, а віднайти необхідний результат подумки.</p> <p>Характер розвитку образотворчого малювання полягає у тому, що уявлення дитини стає більш гнучким та рухливим. Учнів просять успішно в оперуванні наочними образами: уявляють предмети з різних просторових положень, подумки мають змогу змінити їх взаємне додання [3, 14].</p> <p>Однак, тільки наочно, образно можна навчити дитину виокремлювати властивості, зв'язки і співвідношення речей один до одного. Для кращого розв'язання завдань необхідний перехід до роздумів і оцінок на основі образів, у ході яких застосовують словесні поняття.</p> <p>Для переходу від наочно-образного до наочно-діялого мислення необхідно використовувати схеми-замінки.</p> <p>Отже, вище наведений аналіз дозволяє виділити ефективні прийоми та методи ознайомлення учнів з декоративним мистецтвом та формування у них образного мислення, а саме:</p> <ul style="list-style-type: none"> • розмовляти (ознайомлення з навчальним матеріалом); <p style="text-align: center;">404</p>

НАУКОВИЙ ПРОСТІР СТУДЕНТА: ПОШУКИ І ЗНАХІДКИ	НАУКОВИЙ ПРОСТІР СТУДЕНТА: ПОШУКИ І ЗНАХІДКИ
<ul style="list-style-type: none"> • пояснювально-ілюстраційне викладання (добір репродукцій, зразків учнівських робіт, методичних таблиць з поетапного виконання завдання, навчальних таблиць зі зразками видів орнаментів тощо); • робота з моделями (використання дидактичного матеріалу, наочності із зразками декоративного мистецтва); • навчальна гра (застосування казок для пояснення матеріалу й зацікавлення учнів тощо); • евристичні бесіди (розв'язування завдань з непрямым результатом). <p>Застосування у навчальній діяльності окреслених методів сприяють не тільки розвитку творчих здібностей та уваги, а й навчають імпровізувати та відчувати ситуацію, розвивають мислення дітей – всі вони сприяють емоційному піднесенню, більш повному сприйняттю творів народної творчості, сприяють формуванню художньо-образного мислення та художнього смаку.</p> <p>Досягнення високої компетентності особливо необхідно у таких напрямках:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>пізнавальної</i>: вивчення матеріалів, інструментів й можливих технік; - <i>практичної</i>: виявлення трудових можливостей, отримання навичок для обробки матеріалів, робота з інструментами, опанування технологій; - <i>творчої</i>: формування особистості, її художнього смаку, уяви, художнього мислення, задоволення особистих амбіцій; інтелектуальний та емоційний розвиток; - <i>соціальної</i>: розвиток емоційно-вольової сфери (працелюбність, наполегливість, самостійність) навички взаємодії у колективі, виявлення лідерських якостей. <p style="text-align: center;">405</p>	<p>Аналізуючи проведену роботу, можна зробити висновок, що декоративне малювання має великий вплив на дитяче світосприйняття, розвиток художнього смаку та становлення гармонійної та творчої особистості.</p> <p>Список використаних джерел:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Руденко І. В. Формування творчої активності молодших підлітків засобами образотворчого мистецтва [Текст] : автореф. дис. ... канд. пед. наук. : 13.00.07 / Руденко Іраїда Володимирівна; Ін-т проблем виховання НАПН України. – Київ, 2014. – 20 с. 2. Смірнова О. О. Декоративно-прикладне мистецтво як фактор формування художньо-педагогічної компетентності майбутніх учителів образотворчого мистецтва / Смірнова О. О. // 36. наук. праць. Педагогічні науки. – Частина 2. – Херсон: Видавництво ХДУ, 2008. – Вип. 50. – С. 265-270. <p style="text-align: center;">406</p>

Продовження додатку Г

Міністерство освіти і науки України
 Національний педагогічний університет
 імені М. П. Драгоманова
 ФАКУЛЬТЕТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

Анастасія Чернявська
 взяла участь у VII ВСЕУКРАЇНСЬКІЙ
 СТУДЕНТСЬКІЙ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ
 «НАУКОВИЙ ПРОСТІР СТУДЕНТА: ПОШУКИ І ЗНАХІДКИ»
 12 травня 2020 р., м. Київ

Декан Факультету педагогіки і психології		Олефіренко Т. О.
Голова студентського наукового товариства Факультету педагогіки і психології		Золотаренко Т. О.

